

zondag 14 augustus 2016
met de voeten op de grond blijven
en
de handen in de lucht houden
Bijbellezing: Exodus 17,8-16

Wéér tegenstand...

Het volk Israël had het bepaald niet gemakkelijk op haar weg door de woestijn. Na een dreigende hongersnood en na vervolgens gebrek aan water, zag men nu een vijandig leger op zich afkomen... De weg achter God, hun Bevrijder aan, was bepaald geen gemakkelijke weg. Voor het gevoel van de Israëlieten was het nog zwaarder dan de tijd dat zij in Egypte verbleven. 'Toen ik nog niet geloofde', zo hoor ik iemand zeggen, 'toen ik nog mijn leven zelf bepaalde, ja, toen had ik het een stuk makkelijker. Nu ik Jezus volg, lijkt ik veel meer strijd in mijn leven te moeten voeren en veel meer moeilijkheden op mijn weg te ontmoeten'. Misschien wel herkenbaar voor sommigen. Maar ja, ze konden nu wel steen en been staan te klagen, maar ze hadden geen keus. Ze *moesten* zich gaan verdedigen tegen die Amalekieten die steeds dichterbij kwamen. En daarom onderneemt Mozes actie.

Gods macht en Gods daden

Wat deed Mozes dan? Nu, Mozes roept Jozua en zegt hem dat hij een leger bij elkaar moet zien te sprokkelen. Ze moeten een tegenaanval gaan beginnen. En Mozes zelf, die zal op het moment dat men de tegenaanval gaat beginnen, op de heuvel staan. Hij zal de heuvel opgaan, met de staf van God in zijn hand, zo zegt hij. Wij lezen dat Mozes, als hij op die heuvel is gaan staan, zijn handen opheft... En op het moment dat hij zijn handen in de lucht houdt, is het volk Israël aan de winnende hand. En als Mozes zijn handen neer laat zakken, dan dreigt het volk van de Amalekieten de strijd te winnen.

Het is niet helemaal duidelijk wat Mozes dan precies doet. Houdt hij – zoals een vaandeldrager - de staf in de lucht, die hij de heuvel op mee heeft genomen? Of spreidt Mozes zijn handen uit naar de hemel, een gebedshouding die onder de joden welbekend is? We weten het niet. Het klinkt ook allemaal wel erg magisch: een mens verricht bepaalde symbolische handelingen, die vervolgens van invloed zijn op de dagelijkse gang van zaken en zelfs op een hele oorlogsvoering...!

Nu magie, daar heeft het niets mee te maken. Er gebeuren immers geen ingewikkelde rituelen en er worden geen ingewikkelde spreuken uitgesproken. Heel eenvoudig wordt verteld dat hij zijn handen omhoog houdt. *Die opgeheven handen, of die opgeheven staf, verwijzen naar God en Gods daden.* Die staf van Mozes deed terugdenken aan wat God nog meer had gedaan voor het volk Israël: toen Mozes op Gods bevel de staf boven de Rode Zee moest houden, toen liet God het stromende water tot stilstand

komen en maakte God een pad door de zee. En toen Mozes op Gods bevel met de staf op de rots sloeg, kwam er kostbaar water uit de rots tevoorschijn. Die staf verwees naar Gods grote daden in het verleden. En die biddende handen – stel dat Mozes met opgeheven handen stond te bidden – nu biddende handen laten ook zien dat wij helemaal afhankelijk zijn van Gods goedheid en macht, van Gods daden. Dus of het nu de staf was die in de lucht werd gehouden, of dat het Mozes' handen waren die in gebedshouding omhoog geheven werden, dat is eigenlijk niet het punt... beide verwijzen naar *de afhankelijkheid van God en naar Gods macht en Gods grote kracht die Hij heeft getoond en die Hij zal tonen.* Daar moest Israël het van verwachten. En dat was de betekenis van wat Mozes hier deed: het volk Israël zou niet in eigen kracht overwinnen daar onderaan die heuvel... Nee, zij zou mogen overwinnen door Gods redding. Door Gods grote macht zou zij straks de woestijnreis weer kunnen vervolgen.

Een strijd op twee fronten

Eigenlijk gebeuren er op een en hetzelfde moment twee dingen: onderaan de heuvel wordt er gevochten. Jozua en zijn mannen zijn in de strijd verwickeld. Zo (helaas) menselijk als het maar zijn kan: ze gaan de vijand met wapens te lijf. En bovenop die heuvel vindt er tegelijkertijd een andere, een 'hogere strijd plaats. Een geestelijke strijd. Een gebedsstrijd. Een strijd om de handen of de staf in de lucht te houden... een strijd om omhoog gericht te blijven, naar God... Het is niet of-of hier bij het volk Israël in de woestijn, het is *en-en*: onderaan de heuvel wordt er gestreden... zo aards als het maar zijn kan... en bovenop de heuvel wordt er gestreden... een letterlijk en figuurlijk 'hogere' strijd. *Nu, zo worden u en ik opgeroepen om in het leven te staan.* Als christen hebben wij de taak om met beide benen op deze aarde te blijven staan. We moeten niet al te zweverig worden. We moeten ons niet heel de dag ons opsluiten om in gebed te zijn of Bijbelstudie te doen. Er moet worden gewerkt, gestreden..., er moet verantwoordelijkheid worden genomen! Verantwoordelijkheid voor de schepping, voor de arme kant van de wereld, voor de mensen aan de rand van de maatschappij, voor de mensen die nog niet geloven. Met beide benen op de grond blijven staan dus. Nuchter. Verantwoordelijk.

Dat is dus de strijd onderaan de heuvel... maar daar bovenuit worden wij opgeroepen tot nog een andere strijd. Die strijd van Mozes. Die strijd om, tijdens alles wat er onderaan de heuvel in het dagelijks leven gebeurt... die strijd om je vast te houden aan Gods grote daden. Te geloven in Zijn redding en bevrijding. Mozes had zijn staf als hulpmiddel om terug te denken aan Gods grote daden..., ik denk aan een ander stuk hout..., het kruishout... het kruis van de Heere Jezus. Dat moment aan het kruis waarop God liet zien hoe betrokken Hij was op de wereld... hoeveel liefde Hij had voor deze wereld... en hoe machtig Hij was om in het duister van de zonde en de dood overwinning te schenken.

Dus OOK de heuvel opgaan...

Dat tweede – die heuvel opgaan zoals Mozes - dat is wel een geloofsstap. Ik merk bij mijzelf en ik vraag mij

af of u dat ook herkent... dat je als mens zo vaak in het leven *onder* aan die heuvel blijft... dat je je zo vaak door die aardse strijd – of in ieder geval: door die menselijke dingen - in beslag laat nemen... en dat het heel moeilijk is om dan ook nog een moment de heuvel op te klimmen om Gods grote daden te overdenken. ... Dat je met al die menselijke, alledaagse dingen bezig bent, dat is op zich niet erg. Met beide benen op de grond blijven. Maar soms merk ik bij mijzelf dat mijn gevoelsleven, of mijn eigen wensen, of mijn plannen, of mijn levensomstandigheden zozeer een stempel op mijn leven kunnen zetten, zo bepalend kunnen zijn..., dat ik het haast niet red om zoals Mozes mijn handen opgeheven naar de hemel te houden om mij op God te concentreren. Herkenning...?

Wat zou het daarom mooi zijn, als je juist in je situatie van bijvoorbeeld ziekte omhoog kijkt naar Hem Die al onze ziekten heeft gedragen en eenmaal zal wegdragen. Niet alleen die ziekte, niet alleen die medische kant van de zaak dus, niet alleen die hopelijke genezing..., kijk omhoog! Kijk naar Gods grote daden in de geschiedenis. Kijk naar die staf van Mozes. Kijk naar het kruishout van de Heere Jezus. ... Of een ander voorbeeld: wat zou het geweldig zijn als je, juist als je druk bezig bent met aan de weg timmeren in het leven... je gezinnetje, je opleiding, je werk... wat zou het geweldig zijn als je, juist als je met deze dingen zo druk bent, als je die eeuwige toekomst van God ook in het oog zult hebben en je daarop bezinnen. God is namelijk met een veel groter plan bezig dat heel je leventje overstijgt! ... En een ander voorbeeld: wat zou het mooi zijn, ook als je leven gewoon wat voortkabbelt... als je steeds weer kijkt naar wat God heeft gedaan... als je die liefde van God je hart laat binnenkomen... als je je handen omhoog strekt om Zijn kracht en genade te aanbidden en te ontvangen. ...

Steeds weer die heuvel opgaan..., dat zijn geloofsstappen die je dan doet. Het is een geloofsstap om je niet gevangen te laten nemen door je gevoelens onderaan de heuvel... om je niet op te sluiten in je levensomstandigheden... om je niet mee te laten nemen door de strijd van het leven, maar om met Mozes die berg op te gaan... en om te terug te kijken naar Gods grote daden in de geschiedenis, om vooruit te zien naar Gods grote toekomst van bevrijding... ja, om zo met je handen omhoog je over te geven aan Hem.

Ik denk dat het onze valkuil is dat wij in plaats van zelf die heuvel op te gaan om ons aan God vast te klampen... dat wij vaak van God verwachten dat Hij Zelf wel even naar beneden komt om Zich met onze zaken te bemoeien. Het is veel makkelijker om als het tegenzit in je leven om dan je af te vragen 'waarom gebeurt dit nu? Waarom zorgt God er niet voor dat het anders wordt?'... dat is gemakkelijker, dan dat je op dat moment de heuvel opgaat en probeert je te richten op de dingen van God. ... En de tijd waarin wij leven helpt daarbij, want onze huidige samenleving is zo ingericht dat alles om *ons* leven draait, om *onze* wensen, om *onze* plannen, om ons comfortabele leven, om – zeg maar – het gebeuren onderaan die heuvel. We zijn zo gewend om gericht te zijn op wat er onderaan die heuvel gebeurt... dat is zo belangrijk

geworden... *ons* leven... dat wij het vergezocht dat wij op die heuvel hebben, soms helemaal vergeten. Maar wat zou dat geweldig jammer zijn! Want je mist dan zo'n prachtig vergezicht! Wij worden opgeroepen om met Mozes die heuvel op te klimmen. Om niet opgesloten te zitten in ons leventje met alle strijd van dien, maar om dat veel meer wijds perspectief tot ons te nemen. Gods machtige daden, Gods plan met de wereld. Wat een wijds vergezicht geeft de Bijbel ons! En – je zult het merken – als je eenmaal op zo'n heuvel staat..., dan lijken die dingen die er in het dal gebeuren, soms veel kleiner. Je hebt dan ook minder last van de herrie onderin het dal, als je op een heuvel staat..., er is meer rust op de heuvel. Heerlijk! Dat heeft een mens nodig!

Wij worden met Mozes opgeroepen om die heuvel op te gaan... om met uitgestrekte armen dat vergezicht van Gods grote werk in de wereld in ons op te nemen... Dat geeft adem, dat geeft ruimte... Maar – net zo belangrijk - dat wat Mozes op de heuvel deed zorgde ook juist voor de overwinning van het volk Israël. Uiteindelijk werd de strijd niet onderaan de heuvel beslist..., maar *op* de heuvel.

Je relatie met God... in hoeverre je op die heuvel je armen naar Hem uitstrekt en je je op God richt, ... dat is dus zo bepalend voor je leven. Hoe het tussen jou en God is... wat daar in die verbinding gebeurt... dat is zo bepalend voor hoe je je voelt, hoe je denkt... en wat er uiteindelijk gebeurt. Ja, ook al sta je op die heuvel... onderaan de heuvel is het soms nog echt hard vechten in je leven... maar hier op de heuvel mag je de moed verzamelen die je nodig hebt. Hier op de heuvel dicht bij God, mag je je krachten vernieuwen... Hier mag je je rust en zekerheid vinden... Hier wordt uiteindelijk de strijd beslist.

Hier op die heuvel... hier tussen God en jou, hier is het centrum van je leven, van waaruit alles wordt gekleurd, geleid en gedragen.

Samen strijden

Mozes had misschien wel net zo'n zware strijd als Jozua te voeren, want wat werden zijn armen intens zwaar toen hij ze omhoog probeerde te houden richting God! Maar wat is het mooi dat hij daar niet alleen op die heuvel was. Aaron en Hur stonden hem terzijde om zijn armen te ondersteunen... Wat zou het mooi zijn als u en jij, als wij elkaar zullen ondersteunen om zo gericht op God te zijn. Wat zou het mooi zijn, als iemand van ons een zware strijd onderaan de heuvel heeft..., dat wij dan boven op de heuvel voor hem of haar zullen bidden. Ik weet wel zeker dat het heel bemoedigend is om vanuit het dal te zien dat er andere mensen met je meestrijden in hun persoonlijke gebeden. Maar ook als die strijd op de heuvel zo lastig voor je is... als je het zo moeilijk vind om je aan God vast te klampen... wat is het geweldig mooi als anderen je daar dan bij helpen en je armen ondersteunen. Zullen wij dat met elkaar proberen?

-----

*ds. E.G. (Eddy) de Kruijf
tel. 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl*